

ERDELYI

Felelős szerkesztő:
Kádár MiklósFüggetlen politikai napilap, megjelenik mindennap. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 327 sz

1935 november 28.

Csütörtök

MAGYARÁG

Összeecsapásra készül
a francia jobb- és baloldal**A »Tűzkereszt« magához akarja ragadni a hatalmat, míg
a »Népfront« önvédelmi osztagokat helyez készenléibe**

Páris, november 26.

A francia parlament csütörtökön kezdi meg őszi ülését. A parlament összeültét heves belpolitikai harcok előzik meg és minden párt felkészül a parlamenti csatározásokra.

Az Oeuvre című párisi lap értesülései szerint a Tűzkeresztesek csütörtökön ál-

lamesínyt akarnak végrehajtani és a hatalmat magukhoz akarják ragadni. A jobboldali Jour értesülései szerint a Népfront máris intézkedéseket tett és Páris külső negyedeiben és külvárosaiban az ugynevezett vörös övezetben vörös önvédelmi osztagokat helyezett készenlébe. Ugyancsak megkapták a vörös tűzoltók is névre szóló be-

hívóikat.

A francia fővárosban érthető izgalmat kelt a jobb- és baloldali alakulatok készülődése. Ugy hiszik, hogy Laval kormánynak bukása elkerülhetetlen. Nagy érdeklődés előzi meg Laval keddi esti rádióbeszédét is, amelyben a belpolitikai kérdésekre is kitér.

Sorozatos abesszin győzelmek
Északon és Délen**Szejum herceg elestéről írnak a római lapok, de a hírt
cáfolják. Ogadenben 150 kilométerrel vetették
vissza az olaszokat**

Róma, november 26.

A Lavoro fascista szenzációs hírt közöl. A lap szerint a november 10-i nagy clasz légibombázás alkalmából elesett maga Szejum herceg is. Az abesszinek ezt az utolsó pillanatig tagadják és a jelentés csak arról számol be hogy egy igen befolyásos abesszin vezér esett el.

A római Tribuna című lap azt írja, — hogy az abesszinek dum-dum golyó használatára az olaszok olyan választ adhatnának, amely egy nap alatt elpusztíthatná Abesszina legszebb városát, sőt egy nap alatt porrá változtathatja magának a négusnak a palotáját is. Az olasz légi haderő eddig kimélettel bánt a benszült lakossággal, — azonban nem lesz tovább érte'me ennek a kiméletnek, hogyha az abesszínekkel meg kell ismertetni az olaszok hatalmát, amelyet még nem ismernek.

Páris, november 26.

Bár az olasz hivatalos jelentések titkolni igyekeznek azokat a vereségeket, amelyeket a csapatok elszenvedtek, mégis megállapítható hogy nemcsak a déli fronton ért el eredményeket az abesszin ellentámadás, hanem északon is nagy győzelmeket arattak. Szejum herceg elestéről szóló híreket a legerélyesebben cáfolják és közlik, hogy Szejum, Kassza és Mulugeta hercegek csapatai egyesültek és Makalétől néhány kilométerre tönkrevettek egy három olasz hadoszállyból álló csapatot. Az abesszin harcosok rettenetes vérengzést vittek végbe az

olaszok között és rengeteg lovat, 13 lőszert és fegyverrel teli ládát és sok öszvért zsákmányoltak.

Sulyos vereséget mértek ismételt az olaszokra az abesszinek a déli fronton is, ahol Destza herceg csapatai a Hemar Gebu

melletti ütközetben 2000 olasz hadifoglyot ejtettek. Délen különben az abesszinek 150 kilométerrel verték vissza az olaszokat és ezt maguk az olasz jelentések is elismerik. A vereségeket a főparancsnokságban beállított zavarral igyekeznek magyarázni, ami azonban kevés hitelre talál. Az abesszinek egyébként a közeli napokban 700 ezer embert dobna a harcba és így még erősebb ellentámadásra lehet számítani.

Az Olaszország ellen foganatosított megtorló intézkedésekkel kapcsolatban a párisi Journal azt írja, hogy az olajkivitel megtiltásával a keletafrikai háborúnak vége szakadna azonban tartani lehet attól, hogy egy ilyen rendelkezés kétségbeesett cselekedetekre ragadtatja az olaszokat.

Terjed a braziliai
kommunista forradalom

Rio de Janeiro november 26.

Brazília két északi államában — mint már reggeli kiadásunkban jelentettük — kommunista forradalom tört ki és úgy Pernambuco mint Rio Grande del Nordeste-ben már a kommunisták gyakorolják az államhatalmat.

A braziliai lázadás ugylátszik egyre komolyabb méreteket ölt. A brazil határról Argentínába érkező hírek szerint a felkelés áttért a kommunista érzelmű Rio Grande tartományra is. A braziliai hadügyminiszter egy bombázó repülőraj élén elindult a lázadás leverésére. A hajóraj egy részét az ország északi részébe a lázadás tüzfészkébe rendelték. A rio de janeiroi bankokat középületeket és állomásokat katonaság őrzi.

A Natal és Pernambuco tartományokban kitört forradalomról a braziliai kormány a következőket jelenti: A szélsősé-

ges elemek által szervezett felkelés a natáli 21-ik gyalogezredben tört ki és ennek katonái birtokba vették a várost. A 29. pernambucoi ezred, kommunisták izgatására, megszállta Olinda várost. Rio de janeiroi csapatok rövid harc után a várost visszafoglalták.

A parahybai légi kikötőt a kommunista forradalmárok elfoglalták úgy, hogy a Graf Zeppelin léghajó amely éppen akkor érkezett oda, nem tudott leszállani. Délután fél 5 órakor a postászsákok ledobta a levegőből és azóta a város fölött kering, várva hogy az idő alkalmassá váljék a leszállásra.

A kommunista forradalommal kapcsolatban a délbrázíliai szövetségi parlament határozatot hozott amelynek értelmében — egész Brazília területére kihirdették az osztromállapotot és a cenzúrát. Az ország főbb városaiban az ismerlebb kommunista vezéreket letartóztatták.

A nagy karácsonyi tombola 13. száma

Kik nyertek a tombolán?

A harmadik 100 nyerőszám. -- Atvehetők a nyeremények

Tegnap folytattuk a tombola eldöntését. Ezúttal a harmadik 100 nyerőszám vált ismeretessé. Ezek a következők:

Női kabát: 5242 5523 3086.
Ruhaanyag: 7645 7010 1652 6340 3483
Cipő: 1650 7829 3487 5643.
Likorkészlet: 585 528 2399 888.
Kompott-szerviz: 7565 622.
2 pár harisnya: 2589 1486 5989 5471 3748.
2 pár zokni: 3144 2716 7175 2460.
Ébresztő-óra: 4940 1758.
2 csomag "Bavaria" maláta kávé: 885, 4902 7561 3926 4780 2600 4736.
Kölni víz és puder garnitúra: 4926, 1932 4775 7368 3383 5992 2331 333 2946, 7419 1099 176 2925 945 3356 2816.

2 drb. Schicht szappan 2 tubus Kaldont, fogkefével: 1783 781 7152 1244 2500 2850 7697 4908.

Pulover: 1080 1344 4407 7403 560.
Fésű-garnitúra: 5944 2328 292 164 1551.

Női sapka: 2804 5063 3289.
Férfi sapka: 1071 543 5046 3305 1078 3798.

Gyertya és gyufatartó, amerikai: 6000 4472 5169 959 2169.

Ruhakefe: 2458 4896 4113 192 5469, 1705 1543.

3 kanál, 3 villa: 7177 4939 2222 5983, 1113 1088.

Cigaretta-tárca: 4917 7724 7288.

A nyerők jelentkezhetnek a kiadóhivatalban. Vidékiek adják át a bizományosnak.

Egy budapesti bankigazgató

Megjutalmazta a betörőt, aki mindenéből kitosztotta

Budapest november 26.

Vigjátékba illő betörési eset foglalkoztatja a budapesti rendőrséget. Egy pesti bankigazgató akinek a belvárosban van fényűzően berendezett legénylakása két napig Bécsben tartózkodott és amikor visszakerkezett, megdöbbenve vette észre, hogy lakása nyitva van és a hálószobából fény szűrődik ki. Kezébe tartott revolverrel bemélt a hálószobába, ahol meg is találta a betörőt, aki éppen értékes ruhaneműket csomagolt össze. A betörő, amint meglátta a bankigazgatót, térdre esett és sirva könyörgött, hogy ne bántsa, mert végső nyomora és felesége betegsége vitte rá arra, hogy lopjon. A bankigazgató annyira meg-sajnálta a betörőt, hogy futni hagyta, sőt még egy 5 pengőst is adott neki.

Amikor a tolvaj már rég elment, akkor vette észre, hogy a páncélszekrénye is fel van törve, ahonnan 20.000 pengő értékű ékszer tűnt el.

A jószívű bankigazgató ezután már tényleg a rendőrséghez fordult, amely bevezette a nyomozást.

— Aldott állapotban levő nők, itju anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe, természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyisint rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Lebrun elnök jelenlétében

Páratlan botrány játszódott le a párisi Opera diszeloadásán

A botrányt okozó táncost kifütyölték

Páris, november 26.

Oriási botrány tartja izgalomban Páris előkelő közönségét. Tegnap este a párisi nagyoperában diszeloadás volt abból az alkalomból, hogy az Antillák 300 éve Franciaországhoz tartozik. Az operai diszeloadáson táncolni kellett volna Serge Lifarnak is, aki az opera balettkarát dirigálja. Serge Lifar azonban kereken megtagadta, hogy színpadra lépjen, azzal indokolva, hogy a színpad diszletezése nincs összhangban az ő táncával.

Az előadás megkezdésére váró közönség a kulisszák mögül heves vitatkozást

hallott, majd kiabálást. Végül pedig Serge Lifar kilépett a közönség elé és legnagyobb megiepetésre beszélni kezdett, hogy miért nem táncolhat. Az előadáson jelen volt Lebrun köztársasági elnök is, a kormány valamelyi tagja, továbbá Páris legelőkelőbbjei, akik megbotrányozva hallgatták a táncos szavait, majd olyan éktelen fütykoncertbe kezdtek, hogy Serge Lifarnak menekülnie kellett.

Az előadást csak félórai késéssel tudták megkezdeni, természetesen a táncos szereplése nélkül. Serge Lifart kitiltják Franciaország összes színházaiból.

A napokban jelenik meg

János bácsi utazásai Abesszíniában

Humoros utleírások. A közkedvelt bérkocsis kalandjai Maglavliban, a fővárosban, Olaszországban és az afrikai harctéren.

Ara csak 5 lei

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a karácsonyi tombolán

1935. november – december hó

Lemond a lengyel igazságügyminiszter?

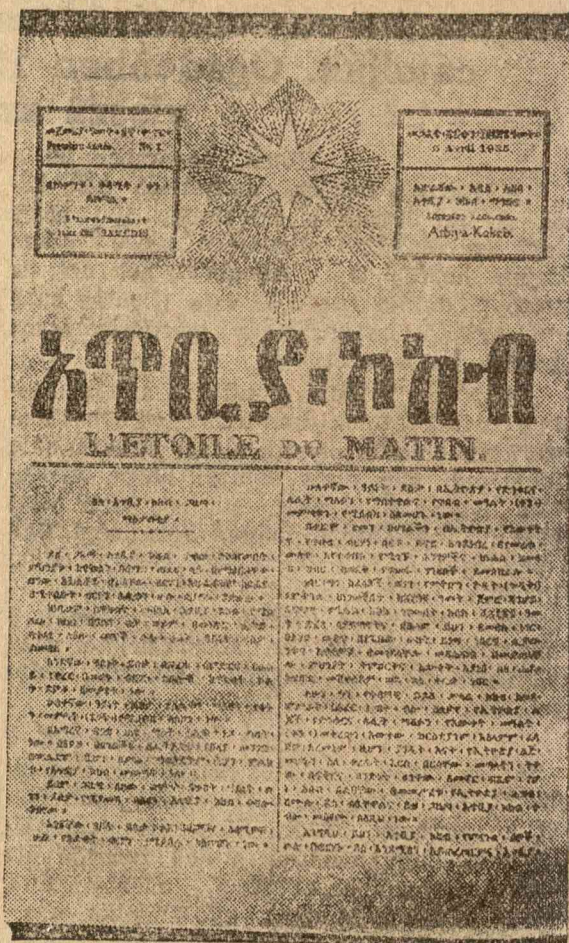
Varsó, november 26.

Lengyel kormánylapok azt a hírt közlik, hogy Mihailevski igazságügyminiszter a közeljövőben kiválik a kormányból és helyé a seim jelenlegi elnöke fogja elfoglalni. A külföldi lapok véleménye szerint az igazságügyminiszter a közeljövőben parlament elé kerülő alkotmánymódosítás miatt nyújtja be lemondását.

Salontai hírek

Kenyérvágó késsel akarta megölni vadházastársát egy Salontai asszony. Kiss Ferenc salontai, Grigorescu uccai lakos, miután a hitese házasság rózsáncán töviseként szurkálta homlokát hitese asszonyát elhagyva, vadházasságra lépett egy véleménye szerint inkább hozzáillő fehérréppel. Az új frigy sem bizonyult örömteljesnek, hanem mindinkább zivatarnak. Kiss Ferenc tehát olyan véleményt hangoztatott, hogy otthagyja második párját is. De az új asszony haragjában kést ragdolt s halálra kereste Kiss Ferencet, azután rendőrkézre adta élete párját, mint akivel egy fedél alatt lakni nem kívánatos.

Súlyosan összeverték egy mészároslegényt. Karancsi Lajos mészáros segédét eddig még ismeretlen egyének a salontai Weiner kocsmából jövet vasárnap éjszaka véresre verték. A rendőrség erőies nyomozást vezetett be ez ügyben.

A négus lapja

Haile Selassie a császári teendő mellett újságrással is foglalkozik. Hivatalos hetilapja a „Hajnalesillag”, amely hetenként egyszer amhara és francia nyelven jelenik meg. A lapba a négus is gyakran ír cikkeket. Képünk a lap egyik számának első oldalát mutatja.

Adémon

41

— És ha már megtaláltam, — kérdezte gunyosan Norma.

— Akkor miért nincs mellette, — mondotta a cigányasszony. — Ez hát a hiba. Tudtam én, csak nem akartam ezt kimondani.

— Nem tudsz te semmit, öreg anyó, hiszen azt mondd folyton, hogy kisasszony vagyok?

A cigányasszony éktelen nevetésbe tört ki.

— Csak úgy mondom csak úgy mondom. Tudom én, hogy asszony. Duplán asszony, szerelmes asszony, ostoba asszony, boldogtalan asszony.

Norma most már faggatni kezdte:

— Mondjad tovább anyóka.

— Nem mondok többet. Nem hisz nekem a kisasszonyka és amire majd hinni tud késő lesz már.

— No, egy pár szavaeskát még.

— Nem mondhatok semmit semmit, csak azt, hogy forduljon vissza és menjen le a városba.

— Te nem kísérsz el a kacskaringós utakon?

— Én nem mehetek.

— De hiszen még lépni se tudok rendszeren, hát csak nem hagysz így magamra.

— Fogja meg a lovának a kantárszárát aztán bandukoljanak együtt. Nem lesz semmi bántódásuk s estére beérnek a városba. Ott aztán igyék egy pohár bort az egészségemre. Ha pedig mégis találkozónak valakivel az uton: jól megnézzé, hogy ki az és véssé az emlékezetébe, hogy soha el ne felejtse.

Ezzel megfordult és éles hangon hahotázva eltávozott. Norma sokáig utána nézett még, aztán megfogta a lónak kantárszárát és lassan megindultak a város felé.

Egy pillangó szállt a fák között. Kis fehér pillangó, kedves, fürgé aranyos pillangó. Hol följebb repült, hol leereszkedett. — Keringőzött egy-egy virágszál körül, elrepült és visszatért. Tízszor százszor is megvette: kicsi, fehér gondtalan pillangó.

Szókefűrtű kis fiu kergette a pillangót.

— Most megfoglak — kiáltozta vidáman.

Ezüst hangja vidáman csilingelt és a kacagása fölverte a vidék csöndjét. Futott a pillangó után, kergetőzött vele, amikor már azt hitte, hogy elérte, rá akarta csapni kis kalapját de a pille kiugrott alóla és szállt tovább. A gyermek nem vészette el türelmét. Futott ő is tovább és kiáltozta egyre:

— Most megfoglak, most megfoglak.

Nem jutottak túl egy kis körön a gyermek és pillangó.

Norma, amint meglátta őt, megbüvöltén állott elé. Mosolygott, a tekintete földrült és amint a gyermek ott bukdácsolt előtte, maga is ugrándozni szeretett volna. Elengedte hát a lovát és kergetni kezdte a pillangót. És ő is kiáltozott nevére:

— Most megfoglak, most megfoglak.

Igy kerültek szembe egymással. A kicsi meglepetten és félszemével a pillangó után sandítva megállt Norma előtt, hogy megkérdezze:

— Ki vagy te?

Norma nagyot nevetett:

— Én az erdő tündére vagyok.

— Tündér vagy és lóháton jársz? Mifélek a tündéreknek szárnyuk van, mint a pillangóknak és szálldogálnak, mint a pillangók.

(Folyt. köv.)

Danzigban nemzeti szocialista puccstól tartanak

Varsó, november 26.

A danzigi rendőrség tegnap reggel megjelent a nemzeti németek legnagyobb ujságjának főszerkesztője dr. Hornkenak a lakásán és a főszerkesztőt letartóztatta. Ugyanakkor a rendőrség emberei Weisenak a nemzeti német párt elnökének fegyvertartási engedélyét megvonta jöllehet, egy párszor már megtámadták a nemzeti szocialisták akik halálos ellenségei minden nem-

zeti németnek.

Dr. Förster aki a danzigi nemzeti szocialisták vezére, beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy közel van az idő, amikor a horogkereszties zászló hivatalos iobogója lesz Danzig szabad városnak.

Ebből a nemzeti németek azt következtetik, hogy a nemzeti szocialisták puccsot akarnak követni, hogy amugy is nagy hatalmukat még jobban megerősítsék.

Amikor a bér-gyilkosok „lévednek” Mást öltek meg a kiszemelt áldozat helyett

Miskolc, november 26.

Titokzatos gyilkosság tartja izgalomban Miskolc környékét. Tözsér József sajokondoi fiatal gazda szekerével elment az erdőbe fáért. Amikor éjszaka sem jött haza, családja utána ment és az erdőben holtan találták meg. Az értesített csendőrök megállapították, hogy Tözsér Józsefet meggyilkolták, két golyó furta át a mellét.

Két napi eredménytelen nyomozás után egy legény jelentkezett a csendőrségen és elmondotta, hogy Tözsért valószínűleg ő helyette gyilkolták meg. Elmondotta, hogy udvaroit egy szomszéd falubeli leánynak, akit azonban nem vett el feleségül

mert mással is járt. Emiatt a leány bosszút esküdött ellene és megölte neki, — hogy amikor legközelebb ki fog menni az erdőbe meg fogja gyilkoltatni.

A gyilkosság napján ő is kiment az erdőbe és úgy látszik a felbérelt emberek összetévesztették őt Tözsérrel és így halt meg ő helyette Tözsér. A csendőrség a legény vallomása alapján előállította a leányt és azt a legényt, akire a gyilkosság gyanúja esett. Mind a kettőn azonban tagadják a terhükre rótt vádat.

Miskolc környékén most nagy izgalommal várják, hogy kiderüljön, ki gyilkolta meg Tözsér Józsefet.

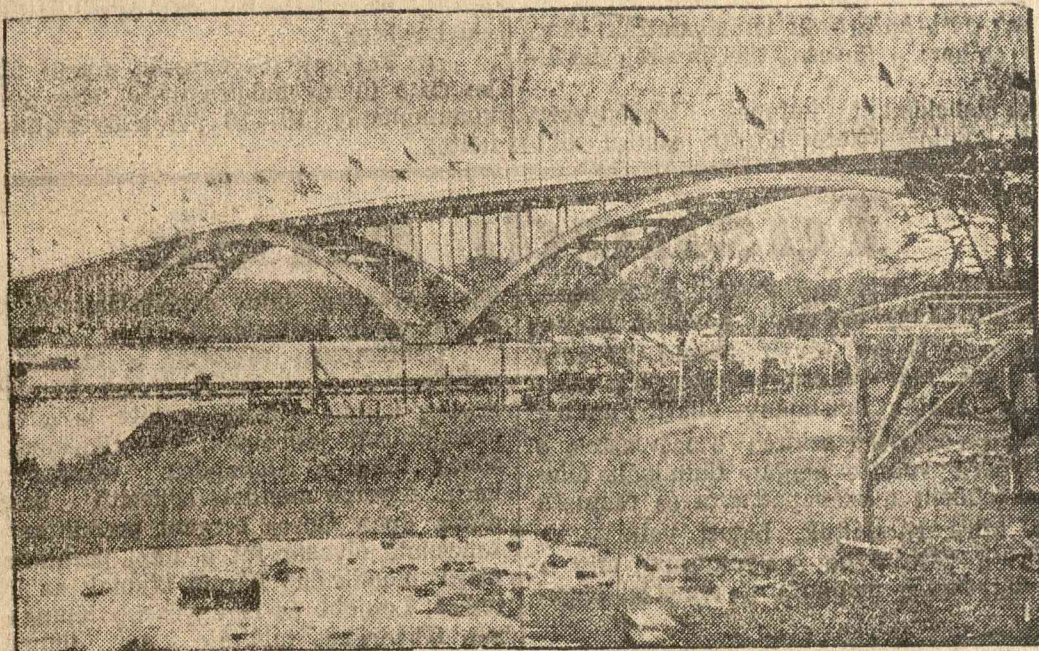
Megdöbbszentő tragédia a színpadon

Tévedésből agyonszúrtak egy műkedvelőt előadásközben. A közönség megtapsolta a műkedvelő „élethű játékát”

Bécs november 26.

Bischoffshofen helységben színi előadást tartottak. A szerep szerint az utolsó felvonás végén az egyik szereplő törével le szurja a darab cimszereplőjét. A gyilkos szerepét játszó színész azonban nem vette észre hogy amidőn kihuzta törét, hogy színész társába döfje, annak tokja leváltott és a meztelen tör szinte markolatig hatolt a főszereplő szívébe.

A közönség meg-megújuló tapsorkánál köszönte meg a haldokló színész vergődéseit és még színészársai sem vették észre hogy a földönfetrengő színész ezuttal nem játszik. A megrendítő tragédiát csak akkor vették észre, amikor a függöny fel-emelkedése után a földön heverő színész nem emelkedett fel, hogy meghajlással köszönje meg a közönség ovációt.

Stockholm legújabb hidja

Gusztáv svéd király a napokban avatta fel Stockholm új hidját, amely 13.2 millió koronába került, két millióval kevesebb mint amennyit előirányoztak.

Érvényben marad a kollektív szerződés a Zsilvölgyében

Nagy az elégedettség a munkások körében

Petrosani november 26.

Tegnap délután hirdették ki a döntést a Zsilvölgyében dolgozó bányamunkások kollektív szerződése ügyében. Rădescu semmitőszéki elnök aki a döntőbírósg vezetője volt, visszautasította úgy a munkások, mint a bányagazgatóság részéről benyújtott fel-

lebbezéseket és így a régi kollektív szerződés marad érvényben.

A hír a kora esti órákban érkezett meg a fővárosból és a bányamunkások körében nagy elkeseredést és lehangoltságot váltott ki.

Revolveres csempészüldözés a sígheti hetivásáron

Sighet, november 26.

Filmbeillő zacharin csempészüldözés zajlott le a sígheti hetivásáron Visoiu Petre fiánc-gárdista észrevette, hogy Maizels M. sígheti lakos zacharint kínál eladásra a járókelőknek. A fiánc felszólította Maizelst hogy kövesse az őrszobára. Maizels nem

volt hajlandó a felszólításnak eleget tenni, hanem ehelyett futásnak eredt. A fiánc üldözőbe vette de miután a forgalmas úton nem tudta utolérni előrántotta revolverét és a levegőbe lőtt. A riasztó övések azután megállásra kényszerítették a menekülő kereskedőt aki ellen eljárás indult.

Gyilkosság?

Halálra tiportak lovai egy tisztviselőt

Állítólag szándékosan ijesztettek a lovakra, hogy a szerencsétlen embert elpusztítsák

Targoviste, november 26.

Borzalmas szerencsétlenség történt Cornatel községben. Nae Eftimie egészségügyi ágens Dobra községben volt hivatalos minőségben. Dobra községből testvérével tért vissza. Nae Eftimie a szekér elején állott, amikor a lovak valamitől megijedtek és egy pillanatra megtorpantak, majd hatalmas vágtatásba kezdtek. Az egészségügyi ágens abban a pillanatban, amikor a lovak megtorpantak, előrebukott éppen a két lo

közé, úgy, hogy a lovak a hátsó lábukkal nyomorították össze. A csendőrség a halálos szerencsétlenség ügyében bevezette a nyomozást mert az a gyanu merült fel, hogy a lovakat akarattal ijesztették meg, hogy ezáltal előidézzék a szerencsétlenséget amely olyan borzalmas módon halállal végződött.

A csendőrség több emberre gyanakszik akiket vallatás alá vettek.

Hat halálos ítélet Oroszországban

Páris, november 26.

A Le Temps jelenti Moszkvából, hogy a khabarovski katonai törvényszék két szovjetellenes forradalmár fölött ítélték, -- akik egy idegen állam szolgálatában állottak. Sorokin és Babin júliusban lépték át a határt de a határőrök letartóztatták őket. A két embert a katonai törvényszék halálra ítélte.

Az uszbekistani katonai törvényszék szintén halálos ítéletet hozott, ezuttal több

propagandista fölött, akik Mohamed vallását hirdették az ifju kommunisták között. Abdul Mutabile islam papnak és három társának sikerült négy ifju kommunistát eltéríteni a szovjet eszméktől, azonban valamennyiüket feljelentették és a hadbírósg elé kerültek.

A katonai törvényszék Abdul Mutabilet és 3 társát halálra ítélte, míg a 4 ifju kommunistát 10-10 évi kényszermunkára ítélte.

Tasnadi hírek

Öngyilkos lett egy Patal-i fiatalember. Megrendítő öngyilkosságot követett el vasárnap este Dajka József Patal-i 23 éves fiatalember. Már régóta veszekszének mostoha anyjával a hozomány miatt, amiből kifolyólag vasárnap szintén összevesztek s a fiu ivásra vetette magát. Illuminált állapotban felment a szénapadlásra és felhuzta magát. Mire rátaláltak, halott volt. -- A csendőrség vezette be a nyomozást, míg a zalaui ügyésség megadta a temetési engedélyt.

Fényesen sikerült a tasnadi rom, kath. ifj. egylet Katalin-bálja. A szokásos Katalin-bált az idén is megrendezték a tasnadi római katolikusok, mely fényesen sikerült

úgy anyagilag, mint erkölcsileg. A fiatal-ság reggelig szórakozott.

Csütörtökön tartották a tasnadi premilitárok 1 éves jubileumukat. Fényes ünnepség keretei között zajlott le a tasnadi premilitárok jubileuma. Ez alkalommal elősónak Mihail Alexandru tasnadi görög kath. esperes mondott lelkesítő beszédet, utána Joan Curea sergent premilitar parancsnok olvasta fel a napi parancsot, -- majd megtörtént három ifjunak az előléptetése. Legjobb és legügyesebb ifjunak Alexandru Gheorghet találták. Az ünnepélyen résztvevő Ilie Dimitrie kapitány is, aki a zalaui kiküldött volt. Végül is a kapitány mondott beszédet. Több premilitar verseket mondott és nemzeti dalokat énekeltek.

Ez a »Bavaria«

Cafe de malt
BAVARIA
Aliment nutritiv

Marca
d'apusă

Már forgalomba került.

Kapható minden fűszerüzletben
Mintacsomag 10 deka ára 5 lei.

Villamos és autókarambolja Berlinben

Berlin november 26.

Borzalmas közlekedésiügyi szerencsétlenség történt Berlin egyik külvárosában. Egy zsufolásig megtelt villamos és egy teljes sebeséggel haladó autó egymásnak szaladt. Az összeütközésnek eredményeképp 3 halott és két súlyosan sebesült maradt a szerencsétlenség színhelyén.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. Lemezek. 18: Rádiózenekar. 20,15: Lemezek. 21,05: Zongoraszámok. 21,40: Sofia Munteanu énekel. 22,10: Fuvolahangverseny.

Budapest: 7,45: Torna, utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 12,10: Nemzeti vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13,05: Az 1. honvédegyaloezred zenekara. 13,30: Hírek. 14,15: Időjelzés. 14,40: Szarvas Klára hárfázik. 15,40: Hírek. 17,10: Diákféltő. 17,45: Időjelzés. 18: Lantos Ferenc tárogatózik. 18,25: Előadás. 18,55: Szalonötös. 19,55: Előadás. 20,25: Az Operaház előadásának ismertetése s közvetítése: Aida. 22,30 Hírek. 24,25: Cigányzene. 1,05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 20,15: Jazzlemezek. 21,15: Szimfonikus hangverseny. 23: Szórakoztató lemezek.

Budapest: 7,45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 12,10: Nemzeti vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13,05: Érekszámok. 13,40: Hírek. 14: Szalonzene. 14,20: Időjelzés. 15,40: Hírek. 17,10: Vizvári Mariska előadása. 17,45: Időjelzés. 18: Gazdasági előadás. 18,30: Cigányzene. 19: Angol nyelvoktatás. 19,50: Előadás. 20,20: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 21,50: Hírek. 22,15: Filmzene. 22,35: Németnyelvű előadás. 22,55: Táncalemezek. 23,15: Időjárásjelentés. 23,20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1,05: Hírek.

3

oldal.

»ERDELYI MAGYARSAG«

1935 november 26

Fizetik a nyugdíjakat Oradeán

Oradea, november 26.

A pénzügyigazgatóságra megérkezett a novemberi nyugdíjak kiutalása és ezért — szerda reggel megkezdik a nyugdíjak fizetését. A fizetések sorrendje a következő:

November 27-én szerdán, a hatonai és pénzügyi nyugdíjasokat.

November 28-án, csütörtökön az 1000 lejig terjedő,

November 29-én, pénteken a 3000 lejig terjedő

November 30-án szombaton az 5000 lejig terjedő és

December 2-án hétfőn az ezen feltűt nyugdíjakat fizetik

Halálán van Vilmos excsászár

Berlin, november 26.

A legitimisták körében az a hír terjedt el, hogy II. Vilmos excsászár súlyosan megbetegedett és állapota aggodalomra ad okot. A német legitimisták aggódva várják a híreket amelyek a doornai kastélyból érkeznek.

Csütörtökön kezdődik a felirati vita

A nemzeti parasztpárt csak egy nyilatkozatot olvas fel

Bucuresti november 26.

Saveanu, a kamara elnöke tegnap meglátogatta Michalacet, a nemzeti parasztpárt elnökét. Saveanu látogatásáról úgy írják, hogy ez csupán udvariassági formalitás és a kamara elnöke, minden pártelnököt meg fog látogatni.

Tegnap a nemzeti parasztpárt Mihálache elnöklétével és Maniu jelenlétében ülést tartott amelyen elhatározták, hogy a nemzeti parasztpárt úgy a kamarában, mint a szenátusban tiltakozni fog az új sajtótörvény és a ház szabályainak módosítása ellen.

A nemzeti keresztény párt Goga elnökletével szintén tegnap tartott ülést. Az ülésen elhatározták, hogy Goga a parlamentben felolvassa a párt alapító levelét és

ismertetni fogja a párt parlamenti programját.

A parlament hétfőn délután megkezdte üléseit. A kamara ülésén Saveanu elnöklété alatt Aznavorian előadó ismertette a felirati javaslatot. A javaslat hálával adózik az uralkodónak a törvényhozást támogató trón beszédéért. Majd az elnök bejelentette hogy a felirati vita csütörtökön kezdődik.

A szenátus rövid ülést tartott Dumitriu elnökletével.

A politikai körökben egyrészt az új sajtótörvény másrészt a tervbevett házszabály módosítás képezi élénk megbeszélések tárgyát. Beavatott források szerint a nemzeti parasztpárt a felirati vitában nem vesz részt csupán egy nyilatkozat felolvasására szorítkozik.

A király hazatérése után

Új választások lesznek Görögországban

Athén, november 26.

II. György görög király kiáltványt intézett Görögország népéhez. A kiáltványban az uralkodó háláját fejezi ki népe iránt. — Minden erőmmel, tapasztalatommal és tudással azon leszek — írja a kiáltvány, — hogy népem anyagi, erkölcsi helyzetét feljavítsam. Eljárásaim során kivételt senkivel sem fogok tenni és mindenkit egyenlő elbánásban fogok részesíteni.

Venizelos volt köztársasági elnök a király visszatérével egyidejűleg az egyik

lapnál cikket helyezett el, amelyben megírja hogy sohasem volt híve a királyi parancsuralomnak azonban demokrata királyi kormányzás mellett még is el tudja képzelni a nemzet feletti uralkodást.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint Kondilis tábornok, miniszterelnök kormányával együtt lemond és a király rövidesen el fogja rendelni az új választásokat.

Hír szerint Venizelos pártja is el fogja ismerni a királyságot.

Sorozatos betörések miatt

Elfogtak egy kiszabadult rablógyilkost Oradeán, aki 12 évvel ezelőtt Timisoarán agyonvert egy salontai gazdálkodót

Oradea november 26.

A tegnapi nap folyamán a piacon szolgálatot teljesítő detektívek elfogták Gogan Moise rovtmultu egyént. Gogan 12 évvel ezelőtt Timisoarán összeismerkedett Fejős Gábor salontai gazdálkodóval akit bocsátott egy kocsmába ott leitatta majd agyonverte és kirabolta. Hamarosan elfogták és 10 évi fegyházra ítélték amit nemrégiben töltött ki az aiudi fegyházban. Miután Gogan ma-

gyarországi illetőségű büntetésének kitöltése után átadták Magyarországnak de a rovtmultu visszaszökött Romániába.

Egyideig Episcopian tartózkodott ahol betöréseket követett el. Később bejött Oradeára ahol szintén elkövetett egy betörést a Körösparton. A rendőrség most elfogta és megkezdte kihallgatását. hogy a rovtmultu egyén teljes bűnlajstromát összeállíthassa.

Pert nyertek az elbocsájtott oradeai üzemi tisztviselők

Oradea, november 26.

Érdekes ügyet tárgyalt a járásbíróság és elvi jelentőségű határozatot hozott. — Zwicker Jánost és 6 társát, akik a városi köztisztasági üzemnél voltak alkalmazva, mint kocsisok, ezelőtt néhány hónappal — nyelv nemtudása miatt — felmondás nélkül bocsátották el. A 7 kocsi a járásbíróshoz fordult és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg 5 évre visszamenőleg az elmaradt szabadságért járó fizetést, továbbá a törvényes felmondási időt. A járásbíróság helyt adott a keresetnek és 3 évre visszamenőleg dupla fizetést ítelt meg az elbocsátott alkalmazottaknak az elmaradt szabadságért, továbbá 14 napi felmondási időt állapított meg.

Ugyancsak ezt ítélte meg a járásbíróság másik két alkalmazottnak is kik a vízüzemnél voltak alkalmazva. A járásbíróság határozata elvi jelentőséggel bír.

Meghalt egy satu-marei származású orvos Budapesten

Budapest, november 26.

Tegnap este hosszú szenvedés után meghalt dr. Tóth István orvos, a II-ik számú szülészeti klinika igazgatója. Dr. Tóth István Satu-Maren született és több rokona él ma is Satu-Maren.

Oradeán a téli termény, állat- és országos kirakodó vásárt december 9-én tartják meg.

Ismét elhalasztották dr Hadházy Kálmán perújítási ügyét

Oradea, november 26.

Dr. Hadházy Kálmán perújítási ügyében most sem hozott döntést a törvényszék II-ik szekciója. Tegnap, mint már megírtuk, azért halasztották mára a tárgyalást, mert az idő túlságos előrehaladott volt, ma meg az ügyész, Popescu Marin kérte az ügy elhalasztását, mert át akarja tanulmányozni a dossziárt. A bíróság helyt adott a kérésnek és az ügy érdemi tárgyalását szombatra halasztotta amikor is az ügyész meg fogja tenni hozzászólását.

Sulyos baleset a Margit hídon

Budapest november 26.

A budapesti Margit-híd készítésének munkálatainál napirenden vannak a sulyosabb-nál sulyosabb balesetek. A hid mellett elfutó keskeny álványon dolgozott Steiner József munkás aki hirtelen megszédült és leesett. Véletlen szerencsétlenség folytán, fejét nekiütötte a hid egyik vaspántjába és betörte a fejét. Az ütés azonban olyan nagy volt, hogy elveszítette eszméletét és belezuhan 20 méter magasságból a hideg Dunába. Izgalmas mentési jelenet folyt le a Duna közepén végül is sikerült kimenteni a szerencsétlen és több sebből vérző embert akit beszállítottak a kórházba.

A személyzeti adónak az újabb rendelet szerinti kiszámításához szükséges

„CALCULATOR“

lapunk kiadóhivatalában kapható. Ara 40 Lei

Időjárás

Gyenge légáramlás, változó felhőzet, reggel több helyen gyenge köd. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

5 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG“

1925 november 26

Beleugrott a Körösbe egy ismeretlen öregember

Izgalmas és eredménytelen hajszá az öngyilkos hulla után

Tegnap délután negyed háromkor a Piata Unirii levő hidfőnél hirtelen százakra menő embertömeg gyűlt össze. Hamarosan elterjedt a hír, hogy a Körösön valami szerencsétlenség történt. A rendőrség épületéből előrohantak a rendőrök, majd telefonon értesítették a tüzoltókat. Közben villámgyorsan terjedt el a hír, hogy közvetlenül a hid mellett a partról a Körösbe vetette magát egy 50 év körüli falusi ember, akinek a hátán egy tömött hátizsák volt.

A parton állók százai még látták, hogy a szerencsétlen ember, kétszer-háromszor fellökte magát a több méter mélységű vízből, kezei kétségbeesetten hadonásztak, de a parton levők közül senki sem mert a szerencsétlen után ugrani.

Amikor a tüzoltók kivonultak, a közel ezer főre szaporodott tömeg szenzációt hajhászó tekintete kísérté őket, akiknek azonban csak egyetlen horgas rud volt az eszközük, amivel keresték a hulla. Közben a másik partról két rendőr indult el a lejjebb fekvő csónakház elé, ahol három-négy szandolin feküdt. Egyet a vízre toltak az egyik rendőr bele is ült, hogy átvezesse a tulsó partra. Nagynehezen sikerült is áthozni, azonban amikor az egyik parton

állt utána nyult, hogy partra vonja, a csónak felborult és a rendőr, és a rendőr, valamint a segítségére siető mázoló legény beleestek a mély vízbe. A tüzoltóknak most már ennek a két embernek segítségére kellett sietniük, míg a másik partról egy másik csónak indult, hogy megmentse a csónakot, amely gazdátlanul siklott lefelé a vízen.

A vízbefuttat már mindenki elfelejtette és a közönség harsány kacajjal üdvözölte a rendőr és a legény téli fürdőjét. Majdnem egy fél óra telt el, amíg a gazdátlan csónakot sikerült elfogni és a másik csónak vízszaindulhatott a tulsó part felé. Körülbelül a víz közepén lehetett a csónak, amikor az evezős egy hirtelen mozdulatára ez a csónak is a vízbefordult utasával együtt. Szerencsére itt a víz kicsi volt, mert máskülönben még egy halálos szerencsétlenség történt volna.

A tüzoltóknál maradt csónakba végül is egy tüzoltó ült bele és hosszú csáklya segítségével kutatta a víz mélyét, azonban eredménytelenül. A regatta házból is kivontattak egy regatát, amelyben egy fiatal ember kutatót a hulla után szintén eredménytelenül.

Megkezdte a törvényszék a helyszíni tárgyalást dr Pelle János kártérítési perében

Kedd délután három órára tűzte ki a törvényszék Popescu-Kálnai tanácsa a dr. Pelle János ismeretes kártérítési perében a helyszíni tárgyalást az Apolló palota elé. A beidézett tanukon kívül nagyon sok érdeklődő és kíváncsi jelent meg az érdekesnek ígérkező helyszíni tárgyalásnál. A bíróság először a dr. Pelle János, illetőleg jogi képviselője, dr. Ney Pál által bejelentett tanukat hallgatta ki. Ezek legnagyobb része szemtanúja volt amikor a villamos elütötte dr. Pelle Jánost. Beidézték többek között Molnár fényképészt, Besting cukrász feleségét, Szmazenka Jánost, a dr. Szabó Dénest és másokat. Az egyik fontos tanut dr. Pellék a bábaképezdekből hozatták ki, hogy kihallgatható legyen.

A bíróság a kihallgatásokat a Besting cukrászda helyiségében folytatta le, legtöbb ször azonban kivonultak az uccára és a ta-

nuk megmutatták, hogy milyen helyzetben került dr. Pelle János a villamos alá, amely levágta balkarját.

Először Radulescu kapitányt hallgatták ki aki azon a villamoson utazott, amely dr. Pelle János elütötte. Nem tesz lényeges változást. Dr. Szabó Dénes kórházi orvos még a szerencsétlenség bekövetkezése előtt találkozott dr. Pellével a korzó idején. Itt vita támad afelől, hogy a korzó a Stern palotáig, vagy az állomásig terjed-e. Dr. Turcas Vasile kórházi orvos elmondja, hogy ő részesítette első segélyben dr. Pellét, nyakendőjével kötötte el vérző karját.

Lapzártakor Reiner Jenőt hallgatta ki a bíróság. A törvényszék a helyszíni tárgyalást és tanukihallgatásokat ma délután folytatja, dec. 12-én pedig a szakértők kihallgatására kerül sor.

Újból elítélt a tábla két kommunistát, akiknek a büntetését törölte a Semmitőszék

Rendkívül érdekes, régen huzódó ügyben hozott ítéletet a helybeli ítélőtábla második szekciója. Elelőtt körülbelül két évvel a külvárosok egyes uccáin nap nap után jelentek meg lázító tartalmu röpiratok. — Annak ellenére, hogy a rendőrség állambiztonsági hivatala a legszorgosabb nyomozást vezette be, nem sikerült a tettesek nyomára bukkanni. Rendkívül meglepettette a tettes kilétének megállapítását az a tény is, hogy azokban az uccákban, ahol másnap reggel a röpcédulákat találták, csodálatos véletlen folytán az osztogatás ideje alatt kialudtak a villanyok. A nyomozást végre mégis siker koronázta, sikerült a tettes, egy Grünwald József nevű egyén személyében letartóztatni. Grünwald kihallgatása során elmondta, hogy ő osztogatta a röpcédulákat és ebben Máthé József, a villamosmű lámpagyújtója volt segítségére. Máthé Józsefnek, módjában volt a működési

területeken az áramszolgáltatást szüneteltetni.

A helybeli törvényszék a Marzescu törvény alapján a vádlottakat 8—8 hónapi elzárásra ítélte. Az oradeai tábla 6—6 hónapra szállította le a vádlottak büntetését. Felfolyamodás útján került az ügy a Semmitőszékhez, amely pár hónappal ezelőtt foglalkozott a perirattal és azzal küldte vissza az aktacsomót a táblához, hogy a táblai ítélet indokolásából a Semmitőszék nem látja elég világosan azt, hogy az osztogató röpcédulák melyik sorából érzi ki a tábla a lázítás tendenciáját.

A tábla második szekciója újból foglalkozott az ügygel s ismét 6—6 hónapra és ezer—ezer lei pénzbüntetésre ítélte a vádlottakat és az ítélet indokolásában megnevezte a kifogásolt részeket is. A vádlottak védőjük útján ismét felelőbezték a Semmitőszékhez.

— Uj doktor. Ridi Ferenc seleusi ügyvédjelöltet e hó 23-án, a cluji egyetemen államtudományi doktorrá avatták.

A katonai livrettek láttamozása

November 27 1917. koroszt. N—Z.
November 28. 1918. koroszt. A—M.
November 29. 1918. koroszt. N—Z.
November 30 1919. koroszt. A—M.
December 2 1919. koroszt. N—Z.
December 3. 1920. koroszt. A—M.
December 4. 1920. koroszt. N—Z.
December 5 1921 koroszt. A—M.
December 6, 1921. koroszt. N—Z.
December 7. 1922. koroszt. A—M.
December 10, 1923 koroszt. A—M.
December 11, koroszt. 1923 N—Z
December 12, koroszt. 1924 A—M.
December 13 koroszt. 1924 N—Z.
December 14 koroszt. 1925 A—M.
December 16 koroszt. 1925 N—Z.
December 17 koroszt. 1926 A—M.
December 18 koroszt. 1926 N—Z.
December 19 koroszt. 1927 A—M.
December 20 koroszt. 1927 N—Z.
Dec 21-én a postahivatal.
Dec. 23-án a Dreher sörgyár.
Dec. 27-én a Moskovits ipartelepek.
Dec. 28-án a Léderer és Kálmán cég.
Phöbus vasgyár.
Dec. 30-án Carmen cipőgyár. Városi Vasut.

Mozgósínházak műsora

Apollo: A kis ezredes.
Omnia: Turandot hercegnő.
Heymann: Álmodjunk kettesben.
Fórum: Biborban bársonyban.

APRÓHIRDETÉSEK

28 éves állásban levő iparos fiatalember megismerkedne izraelita leánnyal, aki némi hozmánnal rendelkezik. Levelet "Arva" jelígre tordai kiadókba küldendők. 3482

Házasság céljából megismerkedne keresztény iparos hozománnal bíró leánnyal. Levelet "Karácsonyra" jelígre a kiadókba. 3487

Malom kezelői állást keres idősebb molnár 2—3 járatu malomba. Cim a kiadókban. 3486

Oradeához közelfekvő községekbe (Ghires, Tarian, Palota) újságárust keresünk tisztességes megélhetési lehetőséggel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Lapárust megbízható alkalmaz jó keresettel Mohary János Turda, az Erdélyi Magyarország megbízottja.

Maradék raktáramat nagy tétel őszi szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bővítettem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pavel-u. 27. 3462

Borbély forgószékeket és tükrö: sürgősen megvételre keresek. Szakács István, — Oradea, str. Vasile Conta 28. 3485

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadóhivatalban.

— Kereskedők, iparosok figyelmébe! Előírás szerinti Journal és Inventar könyvek, adónyomtatványok, Registru Special könyv és iver kaphatók Pásztor Ede papírkereskedésben, Piata Mihai Viteazul 1.

Munkásleányok ragasztásra felvételnek Komlós üvegüzletében str. Nicolae Jorga. 3483

Kifutó leány felvétetik Aszódinál, Sas palota. 3484

Kifutóleány többéves üzleti gyakorlattal valamint minden szobaleány jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Ullmann, nagykereskedés, Nagypiac 8. 3489

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
oldal 1935 november 28